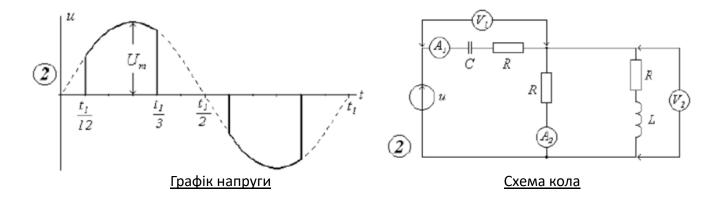
ЗАВДАННЯ:

В електричному колі діє джерело періодичної несинусоїдної напруги, форма якої зображена на рис.4, $t_1 = 5 \cdot 10^{-3} \ s$. Нелінійні ділянки є відтинками синусоїди.

потрібно:

- 1. Розкласти задану напругу в тригонометричний ряд (обмежитися постійною і трьома гармонічними складовими).
- 2. Побудувати в одній системі координат часові графіки складових і сумарну криву напруги, останню порівняти з заданою.
  - 3. Розрахувати миттєві значення струмів усіх віток заданої схеми.
- 4. Побудувати амплітудні і фазові спектральні діаграми для струму і напруги джерела.
- 5. Обчислити для змінної складової прикладеної напруги коефіцієнти форми, спотворення, амлітуди, гармонік.
- 6. Визначити покази увімкнених у схему приладів (амперметри електромагнітної системи, вольтметри магнітоелектричної).
- 7. Скласти баланс активних потужностей і обчислити потужності S, Q, T джерела і коефіцієнт потужності.
- 8. Показати, при якій ємності С можливий резонанс усього кола для однієї з вищих гармонік.
- 9. Вважаючи задану схему однією з фаз симетричного трифазного кола при з'єднанні генератора і навантаження зіркою з нульовим проводом, визначити діюче значення лінійної напруги і струму в нульовому проводі.

При розрахунку вважати, що постійна складова напруги кожної фази і опір нульового проводу дорівнюють нулю.

Параметри за варіантом:

$$Um := 100 \ V$$
  $R := 4.5 \ \Omega$ $C := 220 \ \mu F$ $L := 3.5 \ mH$

$$j := \sqrt{-1}$$
  $t := 0,0.00001 \ s...t_1$ $w := \frac{2 \cdot \pi}{t_1} = (1.257 \cdot 10^3) \frac{1}{s}$

Розклад заданої ЕРС в ряд Фур'є

$$U(t) \coloneqq \left\| \begin{array}{l} \text{if } 0 \leq t < \frac{t_1}{12} \\ \left\| 0 \right\| \\ \text{else if } \frac{t_1}{12} \leq t \leq \frac{t_1}{3} \\ \left\| Um \cdot \sin(w \cdot t) \right\| \\ \text{else if } \frac{t_1}{3} < t < \frac{7 \cdot t_1}{12} \\ \left\| 0 \right\| \\ \text{else if } \frac{7 \cdot t_1}{12} \leq t \leq \frac{5 \cdot t_1}{6} \\ \left\| Um \cdot \sin(w \cdot t) \right\| \\ \text{else if } \frac{5 \cdot t_1}{6} < t \leq t_1 \\ \left\| 0 \right\| \\ 0 \end{array}$$

$$U_0 \coloneqq \frac{1}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \, \mathrm{d}t = 0 \; V$$

$$A_1 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \sin(w \cdot t) \, \mathrm{d}t = 77.566 \; V$$

$$A_3 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \sin(3 \cdot w \cdot t) \, \mathrm{d}t = -27.566 \; V$$

$$A_5 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \sin(5 \cdot w \cdot t) \, \mathrm{d}t = 0 \; V$$

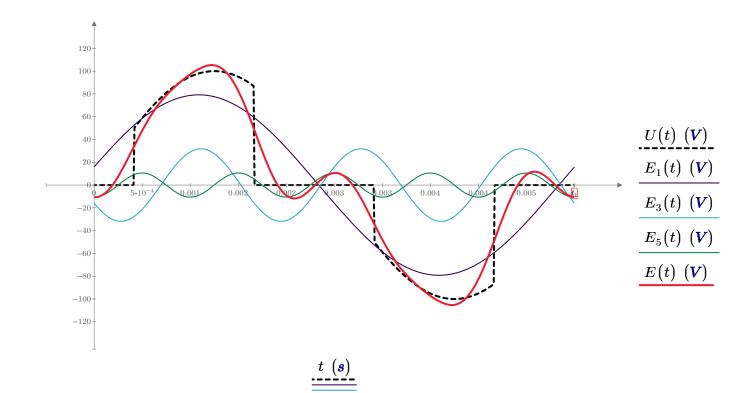
$$B_1 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \cos(w \cdot t) \, \mathrm{d}t = 15.915 \; V$$

$$B_3 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \cos(3 \cdot w \cdot t) \, \mathrm{d}t = -15.914 \; V$$

$$B_5 \coloneqq \frac{2}{t_1} \cdot \int_0^{t_1} U(t) \cdot \cos(5 \cdot w \cdot t) \, \mathrm{d}t = -10.61 \; V$$

$$\begin{split} E_1(t) &\coloneqq A_1 \cdot \sin(w \cdot t) + B_1 \cdot \cos(w \cdot t) \\ E_3(t) &\coloneqq A_3 \cdot \sin(3 \cdot w \cdot t) + B_3 \cdot \cos(3 \cdot w \cdot t) \\ E_5(t) &\coloneqq A_5 \cdot \sin(5 \cdot w \cdot t) + B_5 \cdot \cos(5 \cdot w \cdot t) \end{split}$$

$$E(t) \coloneqq U0 + A_1 \cdot \sin(w \cdot t) + B_1 \cdot \cos(w \cdot t) + A_3 \cdot \sin(3 \cdot w \cdot t) + B_3 \cdot \cos(3 \cdot w \cdot t) + A_5 \cdot \sin(5 \cdot w \cdot t) + B_5 \cdot \cos(5 \cdot w \cdot t)$$

$$\begin{split} XC_1 \coloneqq & \frac{1}{w \cdot C} = 3.617 \; \boldsymbol{\Omega} & XL_1 \coloneqq w \cdot L = 4.398 \; \boldsymbol{\Omega} \\ XC_3 \coloneqq & \frac{1}{3 \cdot w \cdot C} = 1.206 \; \boldsymbol{\Omega} & XL_3 \coloneqq 3 \cdot w \cdot L = 13.195 \; \boldsymbol{\Omega} \\ XC_5 \coloneqq & \frac{1}{5 \cdot w \cdot C} = 0.723 \; \boldsymbol{\Omega} & XL_5 \coloneqq 5 \cdot w \cdot L = 21.991 \; \boldsymbol{\Omega} \end{split}$$

Струми гармонік у вітках

$$\begin{split} \phi_1 \coloneqq & \tan \left(\frac{A_1}{B_1}\right) = 78.405 \text{ } \circ \\ \phi_3 \coloneqq & \tan \left(\frac{A_3}{B_3}\right) = 60.002 \text{ } \circ \\ \psi_5 \coloneqq & \tan \left(\frac{A_5}{B_5}\right) = 0 \text{ } \circ \\ \end{split} \qquad Um_1 \coloneqq \sqrt{A_1^2 + B_1^2} \cdot e^{j \cdot \phi_1} = \left(15.915 + 77.566j\right) V$$

В першій вітці кола:

$$I1_{1} \coloneqq \frac{Um_{1}}{Z1_{1} + \frac{Z2_{1} \cdot Z3_{1}}{Z2_{1} + Z3_{1}}} = \left(-1.649 + 10.171j\right) \boldsymbol{A} \qquad I1_{3} \coloneqq \frac{Um_{3}}{Z1_{3} + \frac{Z2_{3} \cdot Z3_{3}}{Z2_{3} + Z3_{3}}} = \left(1.856 + 3.362j\right) \boldsymbol{A}$$

$$I1_{5} \coloneqq \frac{Um_{5}}{Z1_{5} + \frac{Z2_{5} \cdot Z3_{5}}{Z2_{7} + Z3_{7}}} = \left(1.223 - 0.009j\right) \boldsymbol{A}$$

В другій вітці кола:

$$\begin{split} I2_1 \coloneqq &I1_1 \cdot \frac{Z3_1}{Z2_1 + Z3_1} = \left(-2.99 + 5.741\mathrm{j}\right) \textbf{\textit{A}} &I2_3 \coloneqq &I1_3 \cdot \frac{Z3_3}{Z2_3 + Z3_3} = \left(0.779 + 3.261\mathrm{j}\right) \textbf{\textit{A}} \\ &I2_5 \coloneqq &I1_5 \cdot \frac{Z3_5}{Z2_5 + Z3_5} = \left(1.137 + 0.206\mathrm{j}\right) \textbf{\textit{A}} \end{split}$$

В третій вітці кола:

$$I3_{1} \coloneqq I1_{1} \cdot \frac{Z2_{1}}{Z2_{1} + Z3_{1}} = \left(1.341 + 4.43j\right) \boldsymbol{A} \qquad I3_{3} \coloneqq I1_{3} \cdot \frac{Z2_{3}}{Z2_{3} + Z3_{3}} = \left(1.077 + 0.102j\right) \boldsymbol{A}$$

$$I3_{5} \coloneqq I1_{5} \cdot \frac{Z2_{5}}{Z2_{5} + Z3_{5}} = \left(0.086 - 0.215j\right) \boldsymbol{A}$$

Миттєві значення струмів і напруг

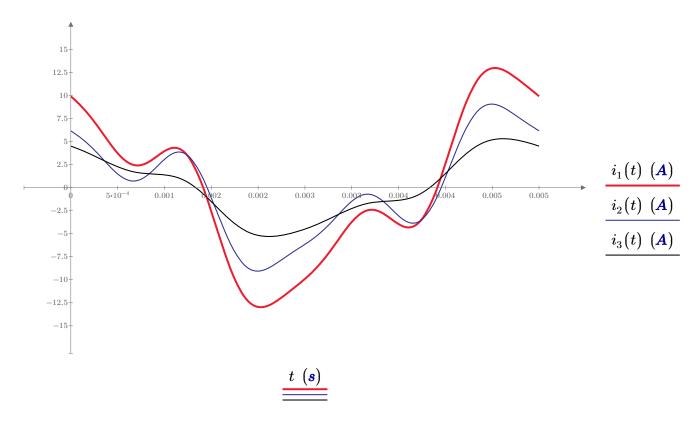
$$\psi_1 \coloneqq \arg(I1_1) = 99.21$$
 ° $\psi_3 \coloneqq \arg(I1_3) = 61.096$ ° $\psi_5 \coloneqq \arg(I1_5) = -0.431$ °

$$i_1(t) \coloneqq \left| I1_1 \right| \cdot \sin \left(w \cdot t + \psi_1 \right) + \left| I1_3 \right| \cdot \sin \left(3 \cdot \left(w \cdot t + \psi_3 \right) \right) + \left| I1_5 \right| \cdot \sin \left(5 \cdot \left(w \cdot t + \psi_5 \right) \right)$$

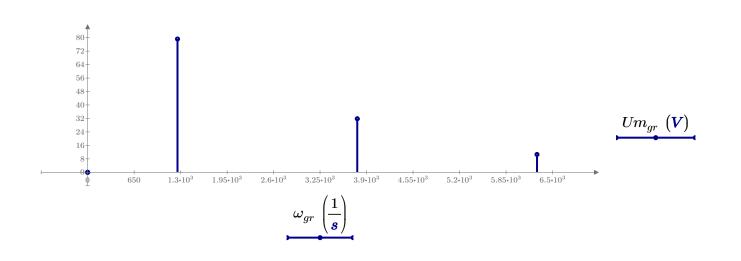
$$i_2\!\left(t\right) \coloneqq \left|I2_1\right| \cdot \sin\left(w \cdot t + \psi_1\right) + \left|I2_3\right| \cdot \sin\left(3 \cdot \left(w \cdot t + \psi_3\right)\right) + \left|I2_5\right| \cdot \sin\left(5 \cdot \left(w \cdot t + \psi_5\right)\right)$$

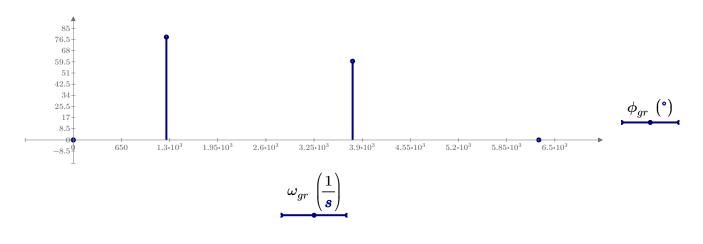
$$i_3(t) \coloneqq \left| I3_1 \right| \cdot \sin \left(w \cdot t + \psi_1 \right) + \left| I3_3 \right| \cdot \sin \left(3 \cdot \left(w \cdot t + \psi_3 \right) \right) + \left| I3_5 \right| \cdot \sin \left(5 \cdot \left(w \cdot t + \psi_5 \right) \right)$$

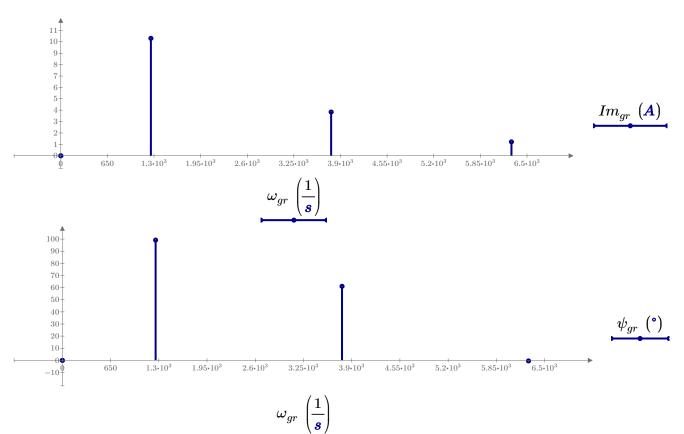
$$u\left(t\right)\coloneqq\left|Um_{1}\right|\cdot\sin\left(w\cdot t+\phi_{1}\right)+\left|Um_{3}\right|\cdot\sin\left(3\cdot\left(w\cdot t+\phi_{3}\right)\right)+\left|Um_{5}\right|\cdot\sin\left(5\cdot\left(w\cdot t+\phi_{5}\right)\right)$$

Амплітудні і фазові спектральні діаграми для струму і напруги джерела.

Діючі значення напруг і струмів

$$A1 := \sqrt{\left|I1_{1}\right|^{2} + \left|I1_{3}\right|^{2} + \left|I1_{5}\right|^{2}} = 11.064 A$$

$$A2 := \sqrt{\left|I2_{1}\right|^{2} + \left|I2_{3}\right|^{2} + \left|I2_{5}\right|^{2}} = 7.38 A$$

$$V1 := \sqrt{\left|I1_{1} \cdot Z1_{1}\right|^{2} + \left|I1_{3} \cdot Z1_{3}\right|^{2} + \left|I1_{5} \cdot Z1_{5}\right|^{2}} = 62.371 V$$

$$V2 := \sqrt{\left|I2_{1} \cdot Z2_{1}\right|^{2} + \left|I2_{3} \cdot Z2_{3}\right|^{2} + \left|I2_{5} \cdot Z2_{5}\right|^{2}} = 33.21 V$$

Розрахунок потужностей

$$U_1 \coloneqq \left| \frac{Um_1}{\sqrt{2}} \right| = 55.99 \ extbf{V}$$
  $U_3 \coloneqq \left| \frac{Um_3}{\sqrt{2}} \right| = 22.507 \ extbf{V}$ $U_5 \coloneqq \left| \frac{Um_5}{\sqrt{2}} \right| = 7.503 \ extbf{V}$

$$\begin{split} U &\coloneqq \sqrt{{U_1}^2 + {U_3}^2 + {U_5}^2} = 60.809 \ \textbf{\textit{V}} \\ P &\coloneqq \left| U_1 \right| \cdot \left| I1_1 \right| \cdot \cos \left(\psi_1 - \phi_1 \right) + \left| U_3 \right| \cdot \left| I1_3 \right| \cdot \cos \left(\psi_3 - \phi_3 \right) + \left| U_5 \right| \cdot \left| I1_5 \right| \cdot \cos \left(\psi_5 - \phi_5 \right) = 634.897 \ \textbf{\textit{W}} \\ Q &\coloneqq \left| U_1 \right| \cdot \left| I1_1 \right| \cdot \sin \left(\psi_1 - \phi_1 \right) + \left| U_3 \right| \cdot \left| I1_3 \right| \cdot \sin \left(\psi_3 - \phi_3 \right) + \left| U_5 \right| \cdot \left| I1_5 \right| \cdot \sin \left(\psi_5 - \phi_5 \right) = 206.494 \ \textbf{\textit{W}} \\ S &\coloneqq U \cdot A1 = 672.801 \ \textbf{\textit{W}} \\ T &\coloneqq \sqrt{S^2 - P^2 - Q^2} = 83.231 \ \textbf{\textit{W}} \end{split}$$

Коефіцієнт потужності: $K_p = \frac{P}{S} = 0.944$

Коефіцієнти для змінної складової напруги

$$\begin{split} U_{\textit{cep\_no\_Mo∂}} &:= \frac{U_1 + U_3 + U_5}{1.11} = 77.478 \; \pmb{V} \\ K_f &:= \frac{U}{U_{\textit{cep\_no\_Mo∂}}} = 0.785 & K_{sp} &:= \frac{U_1}{U} = 0.921 \\ K_a &:= \frac{\left|Um_1\right|}{U} = 1.302 & K_g &:= \frac{U_3 + U_5}{U_1} = 0.536 \end{split}$$

Емність, при якій відбудеться резонанс: $C_r \coloneqq \frac{1}{w^2 \cdot L} = (1.809 \cdot 10^{-4}) \; \textbf{\textit{F}}$

Вважаючи задану схему однією з фаз симетричного трифазного кола при з'єднанні генератора і навантаження зіркою з нульовим проводом, визначимо діюче значення лінійної напруги і струму в нульовому проводі:

$$\begin{split} &U0_{\partial i \omega \vee a} \coloneqq \sqrt{3} \cdot U = 105.325 \ V \\ &I_{\phi} \coloneqq \sqrt{\left|I1_{1}\right|^{2} + \left|I1_{3}\right|^{2} + \left|I1_{5}\right|^{2}} = 11.064 \ A \\ &I0_{\partial i \omega \vee u \check{u}} \coloneqq I_{\phi} + I_{\phi} \cdot a + I_{\phi} \cdot a^{2} = 0 \ A \end{split} \qquad a \coloneqq e^{j \cdot 120} \cdot a = 0 \end{split}$$